

Bauhin.
lib. 2. c. 21.
Ioan. Rio-
lan. lib. 8.
cap. 1.

Anatomici peritissimi obseruarunt & admonent, quod si in vna sectione alicuius animalis cordis motum studiose obserues, quatuor motus loco, & tempore distinctos aspicias: quorum duo sunt proprii auricularum, ventriculorum duo. Pace tantorum virorum, quatuor sunt motus, loco, non vero tempore distincti. Simul enim ambæ auriculæ moventur, & simul ambo ventriculi, vt quatuor loco motus distincti sunt duobus tantum temporibus, atque hoc se habet modo.

Duo sunt quasi eodem tempore motus, vnus auricularum, alteri-
ptorum ventriculorum: nec enim simul omnino fiunt: sed præcedit mo-
tus auricularum, & subsequitur cordis, & motus ab auriculis incipere,
& in ventriculos progredi visus est. cum iam languidiora omnia emo-
riente corde, & in piscibus, & in frigidioribus sanguineis animalibus
inter hos duos motus, tempus aliquod quietis intercedit, vt cor quasi
fufcitatum motui respondere videtur, aliquando citius, aliquando tar-
dius, & tandem ad mortem inclinans cessat motu suo respondere, &
quasi capite duntaxat leuiter annuit, & obscure adeo mouetur, vt po-
tius motus signum præbere pulsanti auriculæ videatur. Sic prius defi-
nit cor pulsare, quam auriculæ, vt auriculæ superuiuere dicantur, &
primus omnium definit pulsare sinister ventriculus, deinde eius auri-
cula, demum dexter ventriculus, vltimo (quod etiam notauit Galen.)
reliquis omnibus cessantibus, & mortuis pulsant vsque dextra auricula,
vti vltimo in dextra auricula vita remanere videatur. Et dum sensime-
moritur cor videre licet, post duas vel tres pulsationes auricularum a-
liquando quasi expergefactum correspondere, & vnum pulsum lente,
& ægrè peragere, & moliri.

Sed & præcipue notandum, quod postquam cessauit cor pulsare
adhuc auricula pulsante digito super ventriculum cordis posito, sin-
gulæ pulsationes percipiuntur in ventriculis, eodem plane modo, quo
ventriculorum pulsationes in arteriis sentiri antea diximus, à sanguinis
impulsu nimirum distentione facta, & hoc tempore, pulsante solum au-
ricula, si forfice cordis mucronem absecueris, exinde singulis auriculæ
pulsationibus sanguinem effluere conspicias: vt hinc pateat quomodo
in ventriculos sanguis ingrediatur, non attractione, aut distentione
cordis, sed ex pulsu auricularum immixtus.

Notandum est vbique omnes, quas voco, & in auriculis, & in corde
pulsationes, contractiones esse: & plane primo contrahi auriculas vi-
debis, & in consequentia, cor ipsum. Auriculæ enim dum moventur, &
pulsant

pulsant albidiores fiunt, præsertim vbi pauco sanguine replentur (re-
plentur autem tanquam promptuarium, & lacuna sanguinis, declinan-
te sponte sanguine, & venarum motu compresso ad centrum) quin et-
iam in finibus, & extremitatibus ipsarum hæc albedo à contractione
fieri, vel maxime apparet.

In piscibus, & ranis, & similibus (vnum ventriculum habent cordis
& pro auricula vesicam quandam in basi cordis positam refertissimam
sanguine) hanc videbis vesicam primo contrahi, & subsequi postea
cordis contractionem apertissime.

At vero & quæ his contrario modo se habent à me obseruata ascri-
bere huc visum est. Cor anguillæ, & quorundam piscium, & animalium
etiam exemptum sine auriculis pulsat: Immo si in frusta dissecueris
partes eius diuisas separatim sese contrahere, & laxare videbis ita, vt in
his post cessationem motus auricularum cordis corpus pulsum faciat,
& palpitet. Sed an hoc proprium viuacioribus animalibus, quorum
radicale humidum glutinosum magis, aut pingue, & lentum est, & non
ita facile dissolubile. Quod etiam apparet in carne anguillarum, quæ
post excoriationem, exenterationem, & in frusta dissectionem mo-
tum retinet.

In Columba certe experimento facto postquam cor defierat omni-
no moueri, & nunc etiam auriculæ motum reliquerant per aliquod
spacium digitum salua madefactum, & calidum cordi superimpositum
detinui: Quo fomento quasi vires, & vitam postliminio recuperasset,
cor, & eius auricula moueri, & sese contrahere, atque laxare, & quasi
ab orco reuocari videbantur.

Sed & præter hæc aliquoties à me obseruatum fuit, postquam cor im-
plum, & eius auricula etiam dextra, à pulsatione quasi mortis articulo
quiescebant, in ipso sanguine qui in dextra auricula continetur, obscu-
rum motum, & inundationem, ac palpitationem quandam manifesto
superfuisse, tamdiu scilicet, qua calore & spiritu imbui videretur.

Tale quiddam euidentissime in prima animalis generatione intra
septem dies ab incubatione, in ouo Gallinaceo cernitur. Inest primum
ante omnia gutta sanguinis, quæ palpitat (quod etiam annotauit Ari-
stot.) ex qua incremento facto, & pullo aliqua ex parte formato, fiunt
cordis auriculæ, quibus pulsantibus perpetuo inest vita: cum postea
corpus delineari intermissis aliquot diebus inceperit, tum etiam cor-
dis corpus procreatur, & per aliquod tempus albidum apparet, & ex-